

Datum: 31. januar 2023

Sindikat vojakov Slovenije

Za ljudi in Slovenijo

Objavljeno na spletni strani SVS

V popolni blokadi socialnega dialoga je vlada prejšnji teden sprejela predlog zakona, ki ne rešuje ničesar glede pripravljenosti na delovnem mestu. SVS in SMO sta člane vlade na to opozorila pred sejo vlade in jih seznanila o ponovnem pisanju predsednici Evropske komisije po prejetem odgovoru Evropske komisije na prvo pisanje predsednici, tokrat podrobneje o 19-letnih kršitvah pravnega reda EU v Sloveniji in nemotenem nadaljevanju kršenja pravic pripadnikom SV

Vlada je v svojem sporočilu za javnost po svoji 34. redni seji zapisala, da sprejet predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o službi v Slovenski vojski "ureja tudi posebnosti delovnega časa vojakov v času povišane pripravljenosti, ki predstavlja izjemo od delovnega časa, določenega v Zakonu o obrambi in Zakonu o delovnih razmerjih ter v Direktivi 2003/88/ES". Poudarjamo, da ne gre za »posebnosti delovnega časa« in ne gre za »izjemo od delovnega časa«. Gre za dovoljeno izjemo pri uporabi Direktive EU, ki govori o organiziranju maksimalnega delovnega časa in zagotavljanja počitka delavcem. Predlog zakona samo določa izjemo od uporabe direktive v času povišane pripravljenosti, katera pa v Sloveniji za Slovensko vojsko od osamosvojitve še ni bila razglašena. Gre za to, da se v času povišane pripravljenosti, v izrednih razmerah in med vojno lahko odstopa od maksimalnega dovoljenega delovnega časa in da vojakom ni potrebno zagotavljati predpisanih počitkov. Ko ni izrednih razmer ali vojne, torej ves čas od osamosvojitve Slovenije in splošno vnaprej, pa se kršenje pravice do maksimalnega dovoljenega delovnega časa oz. do počitka in neplačevanje pripadnikov SV, ne glede na sodbe o dolžnem zagotavljanju počitkov in plačila 100% urne postavke v času pripravljenosti na delovnem mestu, nemoteno nadaljuje.

Spomnimo, da je na začetku delovanja naše države ves čas prisotnosti na delovnem mestu štel v delovni čas. Vse, kar je delavec oddelal nad 8 ur, se je štelo v nadurno delo. Sčasoma se je plačana prisotnost manjšala in se ustalila pri plačilu maksimalnega delovnega časa po direktivi EU in delovni zakonodaji RS. Uveden je tudi institut prerazporeditve delovnega časa v okviru dela do 12 ur na dan, ki štejejo v delovni čas, tudi za plačilo po preteku referenčnega obdobja. V vseh sodbah do sedaj (nevojaških) je sodišče EU presodilo, da vsaka razpoložljivost za delo oz. pripravljenost šteje v delovni čas in vpliva na maksimalen dovoljen delovni čas in zagotavljanje počitka. Enako presojuje tudi naša sodišča. Za vojsko pa je Sodišče EU presodilo, da lahko v določenih primerih pride do izjeme pri uporabi direktive, in sicer, ko naloga zahteva več kot 12 urno prisotnost v službi, ker dela ni mogoče drugače organizirati in zagotoviti počitka. O plačilu

ali neplačilu teh ur sodišče EU ni presojalo, saj direktiva ne govori o plačilu. Odločili so samo, da je lahko v izrednih razmerah in vojni vojak v službi več kot 12 ur na dan in ne veljajo omejitve glede maksimalnega delovnega časa oz. dolžnega zagotavljanja počitka. To je razumljivo, saj obstajajo vojaške aktivnosti, ki zahtevajo tudi večdnevno angažiranje enot. Nikakor pa sodišče ni presodilo, da tega časa ni potrebno plačati, ampak samo, da Direktiva EU o tem ne govori. Na žalost pa naši odločevalci razumejo direktivo in sodbo tako, da lahko vse naloge enostransko določijo (v nasprotju s pravnim redom EU) za izjemo od organiziranja maksimalnega delovnega časa in zagotavljanja počitka, ter da tega časa ne rabijo plačati. V praksi to pomeni, da lahko vojaku ukažejo, da bo v službi neprekinjeno 5 mesecev, njegovo nalogo določijo za izjemo in mu izplačajo samo redno plačo za normiranih 174 ur polnega delovnega časa na mesec z dodatki.

Spomnimo še, kako v Nemčiji razumejo Direktivo EU in izjeme za vojsko pri uporabi iste. Ves čas prebit v službi po ukazu delodajalca šteje v delovni čas in se prerazporeja. Ker so za vajo na Norveškem leta 2016 nemški vojaki imeli omejen delovni čas za plačilo, se je njihov načelnik generalštaba odločil za predčasen odhod z vaje, ker ni želel po prihodu z vaje vojakov poslati domov na koriščenje prerazporejenih ur, saj bi bili doma vsaj dva meseca, več v povezavi: [**Nemška vojska je po 12 dneh zapustila enomesečno Nato vajo na Norveškem zaradi preseženih predpisanih omejitev dela in nezmožnosti plačila.**](#)

Določbe Zakona o obrambi, da se čas pripravljenosti na delovnem mestu ne šteje v delovni čas ostajajo v veljavi. Po prvih predlogih izpred 14 dni (na povezavi: [**tri tedne star predlog zakona**](#)), prejšnji teden na vladi sprejetega zakona, bi se te določbe iz Zakona o obrambi črtale, v obrazložitvah sprejetega predloga zakona pa so ostale obrazložitve o črtanju spornih členov Zakona o obrambi, medtem ko členov v novi sprejeti verziji ni več (na povezavi: [**prejšnji teden sprejet predlog zakona**](#)). Torej v veljavi ostajajo določbe, ki omogočajo kršenje pravice do počitka pripadnikom SV že 19 let in kršitve se bodo nemoteno nadaljevale. Dodatek za delovni čas v času pripravljenosti na delovnem mestu pa ostaja enako le 50% urne postavke, ne glede na sodbo Vrhovnega sodišča, da je tak čas potrebno v celoti šteti v delovni čas in ga plačati s 100% urne postavke. Obljubljenega plačila razlike od že izplačanih 50% do 100% urne postavke pripadnikom SV za pet let nazaj pa ne bo. Medtem pa se sodišča, državno odvetništvo in odvetniške pisarne sindikatov utapljajo v delu s 1500 tožbami zaradi pravnih postopkov v sojenjih o že razsojenem.

SVS in SMO sta 24. januarja prejela odgovor predsednice Evropske komisije Ursule von der Leyen, na povezavi: [**Odgovor predsednice EU Komisije.**](#)

Odgovor se nanaša na 13. decembra opozorjeno, na povezavi: [**Republika Slovenija krši Direktivo 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa in ne spoštuje Sodb Sodišča EU in Vrhovnega sodišča RS VIII Ips 196/2018. Z dolgoletnimi kršitvami nadaljuje in jih želi uzakoniti z namenom, da bi s kršitvami lahko nemoteno nadaljevala, ob tem pa se zaradi teh kršitev na delovnih sodiščih vodi preko 1.500 individualnih postopkov o že odločenem na najvišjih sodiščih EU in RS v zadevi C-742/19, član SVS B.K. proti Ministrstvu za obrambo in Vrhovnega sodišča RS VIII Ips 196/201 v isti zadevi.**](#)

Ker smo v prvem pisanju predsednici Evropske komisije Ursuli von der Leyen 13. decembra v večji meri opozorili na namero sprejema škodljivega zakona v nasprotju s pravnim redom EU, brez opisovanja trenutno veljavne zakonodaje in 19-letnih kršitev, smo ji v SVS in SMO ponovno pisali in jo pozvali k takojšnjemu ukrepanju zaradi dolgoletnih kršitev pravice do počitka. V pozivu smo podrobneje pojasnili kršitve pravnega reda EU, ker se je Evropska komisija v odgovoru na prvo pisanje SVS-ja in SMO-ja predsednici osredotočila zgolj na škodljiv predlog zakona. Pred sejo vlade prejšnji teden smo v SVS in SMO člane vlade opozorili na pomanjkljivosti predloga zakona in jih seznanili o ponovnem pisanju predsednici Evropske komisije. Oboje izvirno na povezavah spodaj.

Poziv predsedniku vlade dr. Robertu Golobu in članom vlade, na povezavi:

[Obveščanje EU Komisije o nadaljevanju 19 letnih kršitev pravnega reda EU pripadnikom SV in nadaljevanje navajanj neresnic vladi v popolni blokadi socialnega dialoga](#)

Ponoven poziv k ukrepanju predsednici Evropske komisije Ursuli von der Leyen in poslancem Evropskega parlamenta v vednost, na povezavi: [PONOVEN POZIV](#)

Naj opomnimo, da je v tožbi že **preko 1.500 pripadnikov SV**. Od sodbe najvišjega Vrhovnega sodišča RS, da je čas pripravljenosti na delovnem mestu pripadniku SV potrebno šteti v delovni čas in ga plačati 100% urne postavke, je **minilo več kot 10 mesecev**. V teh 10 mesecih je Ministrstvo za obrambo odkrito vsem pripadnikom SV obljubljalo plačilo razlike od 50% do 100% urne postavke za pet let nazaj, do realizacije obljub ni prišlo. Pripadnikom SV, ki se za tožbo še niso odločili je **zastarala terjatev za deset mesecev**, v mnogih primerih je tako **zastaralo že krepko preko 5.000 evrov**.

Žalostno je, da sindikati komuniciramo z Ministrstvom za obrambo preko medijev ob popolni blokadi socialnega dialoga. Preko medijev in Evropske komisije se pogovarjamo z obrambnim ministrom Marjanom Šarcem, videli smo ga le na seznanitvenem sestanku ob nastopu funkcije. Po vseh opozarjanjih nas je prejšnji teden povabil na sestanek, ki bo prihodnji teden. Medtem pa vojaki množično zapuščajo SV, novih pa ni! Zaposlovati pa bomo pričeli vojake z osnovno šolo?

Več o 10-letnem boju SVS za dostojno plačilo vojakov in tožbenih postopkih si lahko ogledate na povezavi: [Plačilo pripravljenosti na delovnem mestu](#)